

TARDORAL

*Quan els anys fan pila
damunt les espatlles
trobaràs un dia
premsada en un llibre,
cobert de polsim,
una fulla seca
transparent i prima,
papalló subtil.*

*L'alé li traspua
la veu ofegada
i encara velada
d'una ànima nua
que segueix vivint
malgrat el taüt*

Martínez Romero

RECORDANT...

Per Daniel Sanahuja i Capella

CÀNDID BACH TEIXIDÓ

Nasqué a Mataró el dia 12 de gener de 1902. Quan comptava quatre anys d'edat fou internat a la Casa Provincial de Caritat de Barcelona, on a més de cursar-hi els estudis primaris i els de música hi aprengué l'ofici de sastre.

A causa de la gran afeció que despertaren en ell les primeres lliçons de solfeig, aconseguí aprovar tots els cursos poc abans de complir els vuit anys.

Aconsellat pels mestres, començà els estudis de violí, entrant al cap d'un any a formar part de l'orquestra de corda destinada a participar als actes religiosos que se celebraven a l'església de la Casa.

L'any 1915, quan comptava 13 anys, les monges reberen la visita d'un sastre de Sant Celoni sol·licitant un asilat que reunís bones condicions per ajudar-lo en el seu treball. Fou proposat Càndid Bach, ja que a part d'ésser un bon músic, també havia prosperat en l'ofici de sastre. Es realitzaren els tràmits de costum i el dia 18 de març, vigília de San Josep, Càndid Bach s'acomiadava de tots els que havien estat els seus amics i companys i d'aquella Casa on havia transcorregut gairebé tota la seva infantesa.

Amb el farcellet en una mà i el violí a l'altra l'acompanyaren a l'estació del ferrocarril cap a Sant Celoni on ja l'esperava el que, des d'aquell dia havia, d'ésser el seu patró. Tot seguit l'acomodà en una casa de dispeses anomenada cal "Pa i aigua" on tindria un tracte especial en consideració a la seva edat. Cal remarcar que el tracte era de treballar solament per al menjar i el vestir, però com que era

molt complidor, de tant en tant, el seu amo deixava caure algun centímet que servia per comprar cordes i conservar el violí.

En una ocasió, parlant el sastre amb el representant de l'orquestra "Art Musical", s'assabentà que hi mancava un segon violí i aprofitant l'amistat que els unia, li parlà del seu ajudant tot fent-ne un bon elogi. L'idea li caigué bé, després del corresponent examen, Càndid Bach fou admès a l'orquestra com a segon violí amb el sou setmanal de 15 pessetes. S'havia complert la seva il·lusió, ja era músic de veritat...! i amb aquest pensament es féu el propòsit d'estudiar i exercir tan bé com li fos possible el càrrec que li havia estat confiat, puix per a ell començava una nova vi-

COMERCIAL ANÒNIMA VICENÇ FERRER, S.A. (LES DROGUES)

Productes químics - Pintures i vernissos - Insecticides - Artícles de neteja
Sucursal-SABADELL, Passeig Plaça Major, 60 i 64 - Tel. 725 01 63

da i estava disposat a lluitar per aconseguir una bona posició econòmica que el lliurés d'haver de tornar entre aquelles quatre parets de l'asil que, encara que en servés un bon record, preferia la llibertat que ara disfrutava.

Estigué a Sant Celoni fins a l'any 1923, que es traslladà a Sant Andreu (Barcelona) per treballar com a primer operari en una important sastreteria situada al carrer Gran davant maiteix de la fàbrica Fabra i Coats.

Al cap de poc temps, com que el que més desitjava era dedicar-se a la música, marxà cap a Sabadell on fou contractat per l'empresa del Teatre Euterpe per formar part com a primer violí del quintet que, sota la direcció del mestre Josep Pedro Villar, amenitzava les sessions de cinema i varietats que se celebraven en el sudit local.

En sol·licitar les orquestres Muixins i Fatxendes la seva col·laboració en qualitat de primer violí, acceptà d'entrar a la primera per ésser la que més bones condicions li oferia.

Al cap d'uns anys, formà part del quintet del Cinema Principal que el componien Josep Molins, piano; Càndid Bach i Genís Masclans, violins; Antoni Baqués, violoncel; i Francesc Roca, contrabaix.

Més tard, formà part del Tercet Ibèria integrat pel mestre-pianista Daniel Sanahuja i Capella; el violinista Càndid Bach i Teixidó i el violoncelista Pere Gabarró, que actuà en el Teatre Camps de Recreu durant dos anys amenitzant les sessions de cinema que s'hi realitzaven.

A conseqüència de l'adveniment del cinema sonor i restant la majoria dels conjunts sense feina, ingressà de nou a l'orquestra Muixins que en aquella data feia temporada de sarsuela al Teatre Camps de Recreu. Una vegada acabada aquesta, entrà a formar part d'un nou conjunt integrat per Josep Molins, piano; Càndid Bach, violí primer; Narcís Paulís, violí segon; Francesc Muset, violoncel; i Francesc Roca, contrabaix, que actuà al Teatre Camps de Recreu al començament i als intermedis de les sessions de cinema sonor.

Més tard, i després d'haver exercit com a primer violí una bona temporada a l'orquestra "La Unió Artisti-

ca" de Granollers i d'haver fet diferents temporades al Balneari de Vallfogona amb el mestre Adolf Cabané, formà part de l'orquestra Fatxendes que deixà al cap de cinc anys per diferències amb els germans Tarragó, marxant cap a Barcelona on durant un any prengué part en diversos conjunts titulars de diferents teatres i cinemes.

De nou tornà a Sabadell entrant a formar part del "Quintet Euterpe" que dirigia el mestre-pianista Cebrià Cabané el qual amenitzava els concerts vermut que cada diumenge i dies festius al matí organitzava l'empresa del Cafè Euterpe. En acabar el contracte es posà d'acord amb el mestre Antoni Ricart ingressant com a primer violí i saxofon alt a la seva orquestra.

L'any 1945, en organitzar-se l'Orquestra Clàssica Municipal que dirigien els mestres Mateu Rifà, Salvador Uyà i, darrerament, Enric Ribó, entrà a formar-ne part com a violí concertino.

El 1950, fou contractat pel representant de la cobla-orquestra "Sabadell", Iu Alavedra, per encarregar-se del violí primer als concerts i el trombó a les audicions de sardanes.

A mitjans de l'any 1955, sense deixar la Cobla i d'acord amb llurs components, ingressà com a trombó a l'Agrupació Municipal de Música en la qual prestà els seus serveis durant una colla d'anys.

Darrerament formà i dirigí in conjunt d'efeccionats amb els quals de tant en tant donaven algun concert de música clàssica dedicat solament als propis familiars i amics.

L'any 1980 entrà en període de jubilació deixant quasi totalment la música; no obstant, si algun conjunt el sol·licita per fer qualque "bolo" en substitució d'algun malalt, encara fa l'esforç de complaure'ls..., puix la música ha estat part de la seva vida i així continuarà essent fins al darrer dia... En aquest cas, bé podríem recordar aquella dita tant popular que fa: "El que ho porta del néixer no ho deixa".

En una ocasió ens contava que quan formava part de l'orquestra "Art Musical" de Sant Celoni, anaren a fer la festa major de Palautordera i era costum per donar més so-

Orquestra de Corda de la Casa Provincial de Caritat de Barcelona. Any 1911.

lemnitat a les festes, llogar dues orquestres que actuaven en cadascuna de les dues societats del poble. Cada societat, doncs, disposava del seu conjunt i realitzava els festeigs independentment de l'altra. Únicament la "serenata" a les autoritats, que es feia després de sopar, era executada per ambdues orquestres establint-se una competència que donava lloc a discussions entre els socis d'una i altra societat perquè tots volien que la seva orquestra fos la que ho havia fet més bé.

Aquell any es donà la casualitat que els dos conjunts eren de Sant Celoni, el que tocava a cal Xerric i el que actuava al Cafè del Centre. No cal dir que la competència que s'establí fou doblement rabiosa. La gentada que hi acudí fou nombrosíssima. Tot el poble volia assistir a la batalla musical. Arribat el moment, els del Cafè del Centre arremeteren amb una obra de violí on el solista no hi regatejà filigranes. En acabar foren llargament aplaudits i ja tothom preveia la derrota dels de cal Xerric, perquè el violinista era un pobret noi que no sobrepassava els 15 anys i, per a ells, de poca experiència per desbancar l'altre que era un veterà. El director alçà la batuta... Silenci sepulcral per part de tot el públic... Càndid Bach, animat pel director i per tots els companys, començà la seva labor executant una obra plena de dificultats que una a una anà vencent fins arribar a engrescar tant els oients que, en acabar, entre els aplaudiments de tothom, el President de la Societat l'agafà i alçant-lo enlaira cridà: **VISCA ELS DE CAL XERRIC, QUE TANT TOQUEN ELS GRANS COM EL PETIT.** Havien guanyat la partida. ■

És una gentilesa de

Radio Grau

DISCS -
ALTA FIDELITAT -
TELEVISIÓ EN COLOR -
ELECTRODOMÈSTICS -

Rambla, 14
Tel. 725 93 33